

**Mesék füzére ez a kaláris,
sok szép történet ragyog rajta máris.
Kedvenc meséjét, mit sokszor áhít,
fűzi most a szálra Fekete Dávid.**

„A Grimm- testvérek legszebb meséi közül a *Holle anyó*-t választottam, bár a történet népi változatai erősebben élnek bennem gyermekkoromból, úgymint *A szorgos és a lusta lány története* vagy *A kút tanácsa* (cigány mese). És hogy miért épp ez a mese? Mert rávilágít, hogy felelőséggel tartozunk a világnak, amiben élünk, s ami nem más, mint belső világunk kivetülése. Mindennek megvan a maga ideje és helye, nincs rossz döntés, csak figyelmetlenség magunkkal szemben. A környezetünk úgy viszonyul hozzánk, mint mi öhozzá, és a legfőbb tanulság, hogy az irigységünkkel ártunk a legtöbbet magunknak.”

Fekete Dávid

JAKOB ÉS WILHELM GRIMM

Holle anyó

Élt egyszer egy özvegy-asszony, annak volt két lánya: az egyik szép és szorgos, a másik csúnya és lusta. Az özvegy sokkal jobban szerette a csúnya lustát, mert az édeslánya volt. Minden munkát a másíknak kellett végeznie, az volt Hamupipóke a házban. Ott ült szegény

napestig a kút mellett az úton, és font, egyre font, míg csak a vér ki nem serkent az ujjából.

Egyszer aztán úgy megvágta az ujját a szál, hogy az orsó is csupa vér lett tőle. Le akarta mosni a kútnál, de az orsó

kicsusszant a kezéből, és belesett a vízbe. A lány sírva fakadt, hazaszaladt a mostohájához, s elpanaszolta neki, mi történt. Az meg, ahelyett hogy megszánta volna, kegyetlenül ráripakodott:

- Ha beleejtetted, szedd is ki belőle!

Szegény lány visszament a kúthoz, nem tudta, mitévő legyen; félelmében végül is az orsó után ugrott. Elvesztette az eszméletét, s mikor aztán magához tért, egy szép, napfényes, virágos mezőn találta magát. Elindult, ment, mendegélt; egyszer csak egy kemencéhez ért. A kemence tele volt kenyérral, s

*a kenyerek azt kiabálták:
- Húzz ki hamar! Húzz ki hamar, mert megégek!
Már régen kisültem!*

A lány nekilátott, és szép sorjában mind kiszedte őket a lapáttal.

Aztán továbbment; ment, mendegélt, míg egy almafához nem ért. A fa tele volt almával, és azt kiabálta:

*- Rázz meg! Rázz meg!
Minden almám megérett már!*

A lány megrázta a fát, hogy csak úgy hullott a sok alma, mint a zápor. Addig rázta, míg az utolsó szem is le nem hullott róla. Akkor az egészet

szépen kupacba rakta, és továbbindult.

Ment, mendegélt, végre egy házikóhoz ért. A házikóból egy anyóka kukucskált ki barátságosan, de olyan hosszú foga volt, hogy a lány megijedt, és el akart szaladni.

Az öregasszony azonban utána kiáltott:

- Ne félj tőlem, kedves lányom! Maradj nálam; ha minden munkát rendben elvégzel a háznál, jó sorod lesz. Csak arra vigyázz, hogy jól megvedd az ágyamat, jól fölrázd a párnámat, hadd szálljon a pihéje; olyankor hó hullik fönt a világban. Én vagyok Holle anyó.

Az öregasszony olyan szépen rábeszélte, hogy a lány végül is összeszedte bátorságát, ráállt a dologra, és beszegődött hozzá. Mindezt megtett a kedve szerint, az ágyát is mindig jól fölrázta, csak úgy szálltak a pihék, akár a hópelyhek.

De jó dolga is volt ám az öregnél! Soha egy rossz szót sem hallott, s ehetett, amennyi jólesett neki.

Evett is eleinte jó étvágygal; hanem aztán valahogyan ízét vesztette a falat a szájában. Egyre kedvetlenebb, egyre szomorúbb lett. Eleinte maga sem tudta, mi leli; hanem utóbb, mikor már jó ideje szolgált Holle anyónál, ráeszmélt; hogy hazakívánkozik. Hiába ment itt ezerszer jobban a dolga, mint otthon, mégiscsak mindig ott járt a gondo-

lata a messzi kis falusi házban. Végül aztán már nem bírta tovább, odaállt szépen Holle anyó elé, és azt mondta neki:

- Elfogta a szívemet a honvagy, nem maradhatok tovább nálad. Tudom, százszor jobb sorsom van itt, mégis azt mondja a szívem: vissza kell mennem az enyéimhez!

- Tetszik nekem, hogy hazavágyol - felelte az öreg -, ebből is látszik, hogy derék, hűséges teremtés vagy. És amiért olyan becsülettel szolgáltál, én magam viszlek fel a fenti világba. Azzal kézen fogta, és egy nagy kapuhoz vezette.

- Innét most már mehet magad is - mondta -, ez a kapu egyenest a falutok határába nyílik.

A kapu kitárult, s abban a pillanatban, ahogy a lány átlépett rajta, sűrű aranyeső hullott rá a magasból, és az arany mind ott ragadt a ruháján; fénylett, csillogott az egész lány tetőtől talpig.

- Ez a fizetség a szorgalmadért! - kiáltotta Holle anyó a kapun át, és még a kútba esett orsóját is ki dobta utána.

A két kapuszárny dördülve becsukódott, s lám a lány, amint körülnézett, ott találta magát a falujuk határában, nem messze az anyja házától. Gyorsan útnak eredt, sietett haza boldogan. Ahogy befordult az udvarukra, a kút

kávájáról meglátta a kakas és nagyot rikkantott:
- Kukurikú! Mi történt?
Aranyos lányunk hazatért!

A lány bement a házba, és mert talpig arany borította, az anyja is meg a testvére is szívesen fogadta. Ő meg elmesélte, mi történt vele. Mikor a mostohája meghallotta, hogyan jutott a nagy gazdagsághoz, nagyon szerette volna, ha a csúnya, lusta lányának is ilyen szerencséje akad. Kiküldte hát fanni a kúthoz, a lány meg bedugta a kezét a tüskebokorba, öszszeszúratta az ujját a tövissekkel, bevérezte az orsót, bedobta a kútba, és utána ugrott. Ő is a szép mezőn tért magához; azon az ösvényen indult el, amelyiken a másik lány járt. Amint a kemencéhez ért, kiabálni kezdtek a kenyerek:

- Húzz ki hamar! Húzz ki hamar, mert megégek! Már régen kisültem!
De a lusta lány azt felelte:
- Hogyisne! Hogy összepiszkoljam magamat!

Az továbbment. Csakhamar az almafához ért.

- Rázz meg! Rázz meg! Minden almám megérett már! - kiáltotta az almafa.

- Hogyisne! Hogy a fejemre essék egy alma! - felelte a lány, és továbbment.

Odaért Holle anyó házához, de egy cseppet sem ijedt meg az öregtől, mert már tudta, milyen nagy foga van, és tüstént elszegődött hozzá.